

[Christophersen.]

finanslovsforslag. Det vil han naturligvis skulle svare ja til, ellers havde han ikke fremsat det, men jeg tænker mere på, hvordan finansministeren føler det, hvis han skal vurdere forslaget i forhold til en lang række af de afgørende økonomiske problemer. Er det sådan, at det opfylder de betingelser, som man må stille til den statsfinansielle planlægning for det kommende år? Og hvordan passer forslaget til de øvrige dele af den økonomiske politik? Hvordan er virkningen totalt set på produktion og beskæftigelse, hvordan er virkningen på pengepolitikken, hvordan er virkningen på betalingsbalancen? Hvordan passer forslaget til den skattepolitik, der skal føres, og som jo for princippernes vedkommende er aftalt? Letter eller vanskeliggør forslaget denne politik, og viderefører forslaget i øvrigt den sanering af de offentlige udgifter, som er nødvendig, for at det samlede skatte- og afgiftstryk mere varigt kan sænkes?

Det er de spørgsmål, som både regeringen og vi andre er nødt til at stille os, når vi i dag skal vurdere finanslovsforslaget, og jeg må for venstres vedkommende sige, at vi ikke føler os ganske trygge ved det forslag, der er lagt frem, og det bør heller ikke andre, heller ikke finansministeren, gøre.

Der er for det første det meget betydelige underskud på 13 mia kr., og til de 13 mia kr. skal der lægges den sociale pensionsfonds obligationskøb på lidt over 3 mia kr., og det indebærer altså, at der fra statskassen ifølge forslaget kommer en udpumpning på ca. 16 mia kr. Men dertil kommer, at udviklingen på nogle punkter har indhentet finanslovsforslaget, for nu står vi jo i den situation, at vi skal forudsætte, at der 1. marts udløses ikke én, men to dyrtidsportioner, og vi ved, at der er en aftale om, at denne anden portions omkostningsvirkninger skal fjernes for erhvervslivets vedkommende. Alene det koster naturligvis noget, og dertil kommer så de virkninger, som den anden portion jo har på en lang række offentlige udgifter: amter og kommuner har kun budgetteret med én portion, for statens vedkommende er der for alle de sociale pensioners vedkommende også tale om en underbudgettering. Jeg kan ikke vurdere, hvad denne udvikling efter forslagets udarbejdelse medfører, men det er i hvert fald

klart, at underskuddet ikke bliver mindre.

Nu kan man naturligvis argumentere for dette underskud på forskellig måde, og mit parti er enig i den opfattelse, at man i den økonomiske situation, vi befinder os i, ganske naturligt må køre med et underskud, endda et ganske betydeligt underskud, på statsbudgettet. Men det er jo ikke det samme som, at et underskud af hvilken som helst størrelse i øvrigt er acceptabelt, for underskuddet rejser jo, alt efter hvilken størrelse det har, forskellige problemer, og underskuddet kan have forskellige konsekvenser.

Efter vores opfattelse rejser der sig to vigtige spørgsmål i forbindelse med dette finanslovsforslags underskud. For det første: hvilke valutariske virkninger kan det få? For det andet: hvilken pengepolitik vil det tvinge os til at føre?

Ser vi på den valutamæssige side af situationen, skønner jo nu både regeringen og Nationalbanken, at vi i 1976 får et betalingsbalanceunderskud på omkring 5 mia kr. mod 1½-2 mia kr. i år. Hertil kommer yderligere et finansieringsbehov vel på et par milliarder kroner, sådan at det, vi skal ud at hente i 1976 i udenlandsk valuta, er omkring 7 mia kr.

Men det er jo ikke hele problemet, for omslaget fra 1975 til 1976 betyder i og for sig ikke, at vi så springer fra ét niveau til et andet, men snarere at en nedadgående kurve afløses af en stejlt stigende kurve. Det betyder igen, sådan som vi ser det, at jo længere vi kommer ind i 1976, desto alvorligere bliver dette omslag i betalingsbalancesituationen, og der rejser sig dermed for 1977 nogle i øjeblikket uoverskuelige perspektiver, perspektiver, som allerede i anden halvdel af 1976 kan blive dybt alvorlige: kan vi overhovedet finansiere dette underskud? Og kan vi blive ved med det ind i 1977? Hvordan forholder disse ting sig?

Der er grund til at understrege, at dette er et problem, selv under den forudsætning, at der føres en pengepolitik, hvori inkluderes udbydelsen af et ganske betydeligt statslån. Selv under den forudsætning får vi altså et betalingsbalanceunderskud af denne størrelse.

Der er endvidere grund til at understrege, at dette er perspektivet, selv om vi i 1976 vil få en arbejdsløshedsprocent på 8-8½ på